

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนิเทศงานของหัวหน้าพยาบาล ตามการรับรู้ของหัวหน้างานการพยาบาล ระดับความพึงพอใจในงานของหัวหน้างานการพยาบาล และความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศงานของหัวหน้าพยาบาล ตามการรับรู้ของหัวหน้างานการพยาบาลกับความพึงพอใจงานของหัวหน้างานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน

ประชากรที่ศึกษาเป็นหัวหน้างานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน เขต 6 จำนวน 490 คน จำนวนขนาดตัวอย่าง โดยเปิดตารางของเฮนเดล (Hendel, 1979 อ้างใน กนกทิพย์พัฒนาพัฬพันธ์, 2539) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) จำนวนกลุ่มตัวอย่างคำนวณตามสัดส่วนของขนาดโรงพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาดำรงตำแหน่งปัจจุบัน และการได้รับการอบรมด้านการบริหารการพยาบาล และการนิเทศงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการนิเทศงานของหัวหน้าพยาบาล ตามการรับรู้ของหัวหน้างานการพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการนิเทศ ทั้ง 3 ขั้นตอน คือ การวางแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ มีข้อความทั้งหมด 43 ข้อ เป็นข้อความปลายเปิด ประกอบด้วยข้อความที่มีความหมายทางบวกทั้งหมด แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการนิเทศ 11 ข้อ การดำเนินการนิเทศ 20 ข้อ และการประเมินผลการนิเทศ 12 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มีระดับคะแนน 5 ระดับให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความความพึงพอใจในงานของหัวหน้างานการพยาบาล ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดคุณลักษณะของงาน 5 ประการของแฮคแมนและโอดด์แฮม (Hackman &

Oldham, 1980) มีข้อคำถาม 40 ข้อ เป็นคำถามปลายปิด ประกอบด้วยข้อคำถามที่มีความหมายทางบวกทั้งหมด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ความหลากหลายของทักษะที่ใช้ 7 ข้อ ความเด่นชัดของงาน 8 ข้อ ความสำคัญของงาน 8 ข้อ ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน 9 ข้อ การได้รับข้อมูลป้อนกลับ 8 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับคะแนน ให้เลือกตอบ

แบบสอบถามได้รับการทดสอบความตรงตามเนื้อหาโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ด้านบริหารการพยาบาล 2 ท่าน และผู้บริหารการพยาบาล 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาและค่าความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิ เท่ากับ 0.96 และ 0.96 ตามลำดับ และทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้กับหัวหน้างานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน เขต 6 จำนวน 20 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการนิเทศงานของหัวหน้าพยาบาล เท่ากับ 0.99 ความพึงพอใจในงานของหัวหน้างานการพยาบาล เท่ากับ 0.96 แบบสอบถามได้รับการตอบกลับจำนวน 246 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.31 แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามจำนวน 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.40

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลส่วนบุคคลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ข้อมูลการนิเทศงานของหัวหน้าพยาบาล และความพึงพอใจในงานของหัวหน้างานการพยาบาลวิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศงานของหัวหน้าพยาบาลกับความพึงพอใจในงานของหัวหน้างานการพยาบาล วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

1. หัวหน้างานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี เพศหญิง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการพยาบาล มีประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้างานการพยาบาล 1-5 ปี มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการพยาบาล 11 ปีขึ้นไป และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมการบริหารการพยาบาลและการนิเทศงาน
2. การนิเทศงานของหัวหน้าพยาบาล ตามการรับรู้ของหัวหน้างานการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติการนิเทศรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ การวางแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ
3. ความพึงพอใจในงานของหัวหน้างานการพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับมากและความพึงพอใจในงานรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ความหลากหลายของทักษะที่ใช้ ความ

สำคัญของงาน ความเด่นชัดของงาน ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน และการได้รับข้อมูลป้อนกลับจากหัวหน้าพยาบาล

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศงานของหัวหน้าพยาบาล ตามการรับรู้ของหัวหน้างานการพยาบาล กับความพึงพอใจในงานของหัวหน้างานการพยาบาล มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศงานของหัวหน้าพยาบาลให้ผู้บริหารการพยาบาล โรงพยาบาล ชุมชน นำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการนิเทศงานบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารการพยาบาลนำไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างความพึงพอใจในงานของบุคลากรเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานด้านที่อยู่ในระดับสูงให้คงอยู่ต่อไป และพัฒนางานในด้านความเป็นอิสระและการได้รับข้อมูลป้อนกลับให้มีระดับของความพึงพอใจสูงยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการบริการพยาบาลของหน่วยงาน
3. ใช้เป็นแนวทางการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนิเทศงานในด้านรูปแบบ วิธีการหรือผลของการนิเทศในกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. เป็นข้อมูลให้ผู้นิเทศนำรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการนิเทศทั้ง 3 ขั้นตอน คือ การวางแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ ไปปฏิบัติการนิเทศแก่บุคลากร
2. ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติให้เกิดความพึงพอใจในงานได้ ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนำไปพิจารณาในการปรับปรุงงานแก่บุคลากรเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในงานให้มากที่สุด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศงานและความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์กัน หากหัวหน้าพยาบาลปฏิบัติการนิเทศโดยยึดหัวหน้างานการพยาบาลเป็นศูนย์กลาง ให้การนิเทศตามปัญหาและความต้องการของหัวหน้างานการพยาบาลอย่างเหมาะสม เพียงพอ และให้หัวหน้างานการพยาบาลได้มีส่วนร่วมในการนิเทศในทุกขั้นตอนจะสร้างความพึงพอใจในงานแก่หัวหน้างานการพยาบาลได้

5. ควรจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารการพยาบาลและการนิเทศงานเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่จะขึ้นดำรงตำแหน่งทางการบริหารการพยาบาลทุกระดับ เพื่อให้มีความรู้ มีหลักการและเกิดทักษะในการนิเทศงานที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาและพัฒนารูปแบบการนิเทศงานบุคลากรของหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางให้หัวหน้าพยาบาลนำไปใช้ปฏิบัติการนิเทศในแนวทางเดียวกัน
2. ศึกษาวิจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนิเทศในโรงพยาบาลชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลในการสนับสนุนให้การนิเทศงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้การนิเทศของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น หัวหน้างานการพยาบาลกับพยาบาลวิชาชีพ เป็นต้น
4. ศึกษาผลของการนิเทศงานกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ผลิตภาพของหน่วยงาน และสมรรถนะของผู้รับการนิเทศ
5. ศึกษาความรู้ และทัศนคติของผู้บริหารการพยาบาลระดับต่างๆ ต่อการนิเทศงานบุคลากรในหน่วยงาน ในโรงพยาบาลชุมชน